

Studijska poseta predstavnika Asocijacije tumača znakovnog jezika i tumača za znakovni jezik, Desanke Žižić Australijskom udruženju tumača znakovnog jezika (ASLIA)

Poseta je realizovana od 17. avgusta do 4. septembra 2010. godine. U okviru posete, Desanka Žižić je posetila Mekvari Univerzitet, Fakultet društvenih nauka, katedru za lingvistiku i istraživački centar za prevodjenje i tumačenje, Centar “Zajednica Gluvih Novog Južnog Velsa”, Službu tumača zdravstvene zaštite zapadne oblasti Sidneja (SWAHS HCIS), Komisiju za društvene odnose multikulturalnog Novog Južnog Velsa, Udruženje tumača australijskog znakovnog jezika Novog Južnog Velsa, Servis za pružanje usluga gluvima Kvinslend (Deaf Services Queensland) i Grifit Univerzitet – centar za podršku studentima sa invaliditetom. Takođe je prisustvovala godišnjoj nacionalnoj konferenciji tumača australijskog znakovnog jezika (ASLIA ANC) i održana su dva sastanka sa nacionalnom riley službom i sa nacionalnim video riley servisom. U okviru posete, Desanka je održala tri prezentacije. U centru “Zajednica Gluvih Novog Južnog Velsa”, na ASLIA nacionalnoj konferenciji ANC i u prostorijama kluba gluvih Novog Južnog Velsa.

Mekvari Univeritet

Macquarie University - <http://www.ling.mq.edu.au/translation/index.htm>

Fakultet društvenih nauka

Katedra za lingvistiku

Istraživački centar za prevodjenja i tumačenja

Istraživački centar za prevodjenja i tumačenja (CTIR) obezbeđuje resurse i prostor za istraživački rad u svim aspektima prevodjenja i tumačenja. Zasnovan na naprednim postdiplomskim programima, Centar nudi mogućnosti za timska i individualna istraživanja na samom Univerzitetu, u saradnji sa institucijama i organizacijama u Australiji i drugim kontinentima. Centar učestvuje i u izradi istraživanja koja se kasnije koriste pri kreiranju državnih politika (strategija). Uvažavajući značaj istraživačkog rada i praktičnih aktivnosti, univerzitet direktno ili indirektno doprinosi uvećanju kvaliteta prevodilačke profesije i povećanju znanja i veština samih prevodilaca.

Sastanak je održan sa šefom katedre za lingvistiku Dr. Džamajnom Nejpie i profesorima postdiplomskih studija tumača znakovnog jezika Delom Gosfel i profesorom lingvistike znakovnog jezika i tvorcom naziva Australijskog znakovnog jezika - AUSLAN, Trevorom Džonsonom.

Postdiplomske studije za profesiju tumača znakovnog jezika realizuju se od 2005. godine na fakultetu. Nešto ranije su počeli da se realizuju programi za lingvistiku znakovnog jezika. Kako je ta profesija tek u povoju, još uvek se nisu stekli uslovi za BBA (osnovne) studije tumača znakovnog jezika. Program je izuzetak na Univerzitetu, jer tumači i bez završenih osnovnih studija sa NAATI (državno akreditaiono telo za tumače i prevodioce svih jezika) akreditacijom nivoa 2 ili 3 koji je i najviši nivo akreditacije, nakon položenog testa za upis mogu da pohađaju postdiplomske studije. Program postdiplomskih studija se u isto vreme realizuje i na Univerzitetu Velington na Novom Zelandu.

Studenti se, na studijama, takodje pripremaju za NAATI akreditaciju. Da bi polagao NAATI ispit, obavezno se mora dostaviti portfolio (praktikum) sa najboljim zadacima (75 zadataka) za potrebe NAATI akreditacije. Ispit se sastoji od prevodjenja desetominutnog dijaloga i testa vezanog za etiku.

Struktura karijere tumača znakovnog jezika je sledeća: nakon 3. nivoa NAATI akreditacije (najvišeg nivoa) i 5 godina rada postajete profesionalni tumač, nakon 10 godina- mentor a nakon 15 godina – profesor.

Kako su svi studenti samofinansirajući, studenti i profesori pokazuju veliku angažovanost i motivisanost za razvoj i dostignuća u istraživanju i dokumentovanju australijskog znakovnog jezika (Auslan) kao i u razvoju profesije tumača znakovnog jezika. Osim studija postoje i razni istraživački projekti i timovi koji ih realizuju. Da bi se svi uputili, povezali i doprineli projektno istraživačkim radovima, kao i predložili nove projekte, svake dve nedelje se održavaju neformalni informativni sastanci i predstavljaju se radovi nekih od studenata.

Na sastanku je predstavnicima Asocijacije predloženo 13 knjiga sa engleskog govornog područja koje se spominju kao najvažnije za profesiju tumača. Kako je literatura sa svih kontinenata, izbor se suzio na 6 knjiga, koji su mogle da se naruče preko interneta u Australiji a potom su i poslate poštom u Srbiju, a to su:

1. **Sign language interpreting: theory and practice in Australia and New Zealand**
Autori knjige su dr. Džamajna Nejpier, Dela Gosvel i Rejčel Mekvejn
2. **International Perspectives on Sign Language Interpreter Education**
Urednik knjige je dr. Džamajna Nejpier (Dr. Jamina Napier)
3. **Sign language interpreting: deconstructing the myth of neutrality**
Autor knjige je Melani Meckver (Melanie Metzger)
4. **Interpreting in legal settings**
Autori knjige su Debra Rasel i Sandra Betric Hejl (Debra Russell, Sandra Beatriz Hale)
5. **Reading between the signs: intercultural communication for sign language interpreters**
Autor knjige je Ana Mindes (Anna Mindess)
6. **Interpreting interpreting: studies and reflections on sign language interpreting**
Autori knjige su Frenk Harington i Grejm Tarner (Frank Harrington, Graham Turner)

Vikend blok predavanja za studente na prvoj godini postdiplomskih studija

Blok predavanja su imala za cilj sticanje veštine prevodjenja kroz radionice preuzimanja uloga u raznim situacijama (rollplaying). Obuka se fokusirala na istoriju i trenutnu situaciju tumača u Americi, Australiji i u Srbiji; prevođenje monologa, dijaloga i sastanaka tj. situacija u kojima učestvuje više od tri osobe sa Engleskog na AUSLAN i obrnuto - roll play situacije; evaluacija svog rada; grupna analiza; greške, odluke i izazovi na zadatku; kohezija ideja pri prevodu; spelovanje; „time lag“ ; veličina repordukovanog znaka; predrasude vezane za decu gluvih roditelja; stil, karakter i intonacija glasa; „traffic management“;

U okviru trening bloka održana je i debata sa temom vezanom za etiku – „Bilo kakav tumač je bolji od nikakvog (sindrom toplog tela)“

Zaključak debate je da je bolje da nema tumača nego da ima bilo kakvog.

Centar “Zajednica Gluvih ”

Centar nudi širok spektar servisa podrške, uključujući usluge za osobe kojima je potrebna dodatna podrška. Ovaj centar je vodeći pružalac specijalizovanih usluga za Gluve osobe i njihove porodice u Australiji, centar koji ima obimnu i dokazanu stručnost u pružanju usluga zajednici Gluvih, i zalaže se za osiguranje kvaliteta pruženih usluga. Centar je zapravo mreža sa 6 centara. Predstavnicima Asocijacije je imala priliku da poseti dva centra, Zajednicu Gluvih Kvinslend i Zajednicu Gluvih Novi Južni Vels, koje usko saraduju i imaju iste ciljeve, principe i strukturu.

Zajednica Gluvih Novog Južnog Velsa

Deaf Society of NSW - <http://deafsocietynsw.org.au/interpreting/services.html>

Dva osnovna cilja Centra “Zajednica Gluvih Novog Južnog Velsa” su da edukuje i da podrži članove zajednice gluvih i da im omogući pristup osnovnim uslugama kao i da edukuje širu zajednicu o potrebama zajednice gluvih.

Vizija Centra je jednakost za gluve osobe a misija je "Radeći zajedno u partnerstvu sa zajednicom gluvih kako bi gluvim osobama osigurali kvalitet života, ojačali zajednicu i lobirali za promene koje će obezbediti fundamentalna prava i slobode."

Centar ima 6 sektora i pruža osnovne usluge u sledećim oblastima kao što su: individualne i potrebe zajednice (gluve osobe sa dodatnim potrebama); razvoj zajednice (porodica i deca); tumačenje i/ili prevođenje; obrazovanje i obuke; zapošljavanje i podrška na radnom mestu; zastupanje; distribucija informacija (centri u ruralnim sredinama i regionalni centri) i od sledeće godine uvodi se novi sektor – razvoj društva i jaka zajednica, koji će se baviti društvenim aktivnostima zajednice gluvih.

Centar zapošljava 50 osoba i ima na spisku 70 tumača znakovnog jezika i 20 trenera za podučavanje znakovnog jezika (AUSLANa). Od 50 osoba, gluvih osoba je 25 a 99% osoba koristi AUSLAN. Svako ko se zaposli u kompaniji, ako nije do tada, mora da pohađa kurs i da u odgovarajućem roku ima diplomu osnovnog nivoa znanja jezika.

Sektor za socijalni rad

Zapošljava socijalne radnike koji takođe ne čuju (te osobe imaju diplomu socijalnog radnika nakon dve godine obuke na koledžu za obrazovanje odraslih). Njihov radni zadatak je da pruže asistenciju gluvim osobama, da zagovaraju njihova prava i da budu podrška u svakodnevnom životu. Sektor funkcioniše tako što im se obrati gluva osoba sa problemom, i oni ga dalje upućuju ili ga savetuju ili angažuju tumača i sa tom osobom rešavaju situaciju. Puno puta su u prilici da savetuju gluvu osobu šta treba da radi i kome da se obrati. Takođe se staraju o izbeglicama koje ne čuju i o njihovom statusu (boravku, vizi...). Od skoro u ovom sektoru je otvoren podsektor podrška individualnom životu koja se odnosi na stare ljude koji ne čuju i ne mogu da se brinu o sebi, ili o osobama koje pored toga što ne čuju imaju još neki invaliditet.

Ne mali broj puta se sektoru obrate osobe sa zahtevom da im se napiše molba, žalba ili zahtev, u tom slučaju socijalni radnik piše molbu ali je pravilo (s obzirom na to da je i socijalni radnik osoba koja ne čuje) da napisani dokument uvek prosledi tumaču koji se nalazi taj dan u kancelariji da bi bili sigurni da dokument nema gramatičkih grešaka. Sektor koristi prostorije za prijem stranaka tri dana u nedelji od 9h do 12h i petkom od 13h do 16h za pisanje dokumenata tj. pomoć u pisanju dokumenata. Svaka gluva osoba ima 20 minuta maksimum da izloži problem. Princip da socijalni radnik pomaže u pisanju dokumenata a ne tumač su uveli početkom 2010. godine, jer se nije mogla odrediti granica neutralnosti.

Edukacija gluvih i AUSLAN obuke

Ovaj sektor ima 15 obuka godišnje koji se tiču obrazovanja odraslih.

Neke od obuka su usmerene na starije od 60 godina, neke se odnose na mlade. Neke od tih obuka su: obuka opismenjavanja, kako koristiti određene usluge (riley servis), auto testovi, joga i drugi znakovni jezici. Takođe se daje podrška roditeljima u okviru redovnih obuka čujućih roditelja gluvog deteta i gluvih roditelja čujućeg deteta.

AUSLAN obuke su konstantne. Postoji osnovni kurs ZJ 1 i ZJ 2, nakon osnovnog kursa, pohađa se AUSLAN II. Nakon položenog ispita za AUSLAN II, pohađa se nivo III i IV i na kraju se polaže za AUSLAN diplomu. Kursevi traju 7 nedelja svaki po dva dvočasa nedeljno. Kursevi su komercijalni, tj. svaki polaznik plaća Centru određenu cenu po kojoj se kurs realizuje.

Samo osoba koja ima Auslan diplomu može da se edukuje za tumača.

Zapošljavanje

Ovaj sektor je zadužen da informiše i pomogne svakoj gluvoj osobi koja nema posao ili je ostala bez posla. Sektor saradjuje sa brojnim državnim i privatnim službama za zapošljavanje.

Servis tumača znakovnog jezika DS NSW (sign language communications)

Servis pruža širok spektar prevodilačkih usluga osobama kojima je Auslan primarni jezik. Servis je jedan od sektora u Centru. Servis je odgovoran za pružanje profesionalnih usluga tj. zadužen da je da osigura i održi

visok kvalitet pruženih usluga. Servis takodje saraduje sa Agencijom za društvene odnose multikulturalnog Novog Južnog Velsa i sa Službom tumača u zdravstvenim ustanovama.

Za godinu dana ova služba je realizovala 24.441 uslugu i održala 19 radionica za profesionalni razvoj tumača. 103 tumača je na listi angažovanja, 70 redovno angažovanih.

Tri osobe su angažovane puno radno vreme u kancelariji i oni su u isto vreme i administratori (booking officers) . Puno radno vreme za tumača iznosi 25 sati nedeljno.

Kako u Novom Južnom Velsu postoji i poseban servis za pružanje prevodilačkih usluga u zdravstvu koji finansira država i kako postoji poseban državni servis koji pruža usluge prevodjenja na sudu, ovaj servis je više okrenut ka prevodjenju u obrazovanju i u društvenim svakodnevnim potrebama. Oblasti u kojima tumači prevode su :

Formalno i neformalno obrazovanje, poslovni sastanci, intervjui, banke, finansijsko savetovanje, komunikacija sa državnim organima, policija, sud i zdravstvo, centri za podršku porodici, savetovanje, događaji od posebnog značaja, sahrane, VRI (video remote interpreting) - prevođenje na daljinu i usluge beleženja.

Baza podataka koja se koristi je internet baza i svi koji su registrovani mogu ,ograničeno, da je koriste. Svi administratori imaju pristup iz kancelarije, tumači imaju pristup onim stranama u bazi gde se oni spominju. Svi podaci iz baze su poverljivi i nijedan podatak se ne sme izneti iz kancelarije niti se sme upotrebiti u druge svrhe.

Tumače može zakazati gluva osoba ali i kompanija, ustanova ili bilo ko kome je potreban tumač. Tumače plaća kompanija ili ustanova koja ih angažuje. Za gluve osobe tumač je uvek besplatan. Kada gluva osoba zakaže tumača, administratori zovu kompaniju koju je korisnik naveo i u dogovoru sa njima zakazuju tumača. Osobe koje su angažovane kao administratori- tumači, završavaju specijalizovane kurseve za komunikaciju, one su samouverene i ubedljive osobe, imaju iskustvo i znanje o odredjenim zakonima i polisama koje koriste kao sredstvo u zagovaranju da su kompanije, ustanove ili institucije te koje treba da plate usluge tumača.

Svi tumači koje Servis angažuje su NAATI sertifikovani.

Tumači se regrutuju na šest meseci, i svi prolaze mentorski program.

Većina tumača na spisku Servisa su slobodni tumači i plaćeni su po zadatku. Svaki tumač je u obavezi da najavi svoje raspoloživo vreme za poslove prevodjenja kao i preferirane oblasti u kojima želi da prevodi.

Na osnovu iskustva tumača, nivoa akreditacije, izbora samog korisnika (gluvog i čujućeg), tumačevih kvalifikacija, obuka i treninga koje je pohađao i NAATI reevaluacije se korisniku dodeljuje tumač.

NAATI (državno akreditaciono telo za tumače i prevodioce svih jezika) akredituje tumače za AUSLAN/Engleski jezik za dva nivoa : nivo 2 – Paraprofesionalni nivo i nivo 3 – profesionalni tumač. Ovaj servis angažuje osobe koje imaju akreditaciju nivoa 3 tj. profesionalne tumače znakovnog jezika. Servis takodje angažuje i gluve (rilej) tumače iako ih NATTI program još uvek ne prepoznaje. Gluvi tumači su pohađali TAFE obuku (obuka za prevođenje i tumačenje sa jednog jezika na drugi) i imaju AUSLIA/NABS sertifikat za rilej tumače.

Glui (rilej) tumači se angažuju kada korisnik:

ima minimalno znanje Auslan-a, zbog nedostatka obrazovanja ili,

ima minimalno znanje Auslan-a, zbog intelektualnih poteškoća ili,

ima minimalno znanje Auslan-a, jer je imigrirao u Australiju ili

je korisnik gluvoslep.

Dok su u ulozi tumača, rilej tumačima nije dozvoljeno da savetuju i zagovaraju potrebe gluve osobe kojoj prevode. Rilej tumači uvek rade u timu sa Auslan/Engleskim tumačem.

Svi tumači su u obavezi da se striktno drže Etičkog kodeksa koji je propisan od strane Australijskog udruženja tumača znakovnog jezika. <http://aslia.com.au/c/aslia/pub/stories/PDF/Policies/asliacoe.pdf>

Svi tumači koje Servis angažuje, moraju biti upoznati sa poslovanjem Servisa, pravilima rada Servisa, uslovima njihovog angažovanja i honorara. Oni su u obavezi da se pridržavaju svih pravila koje nameće Servis, kao i ASLIA etičkog kodeksa.

Mere predostrožnosti po pitanju zdravlja tumača garantuju da tumač ne može biti angažovan više od 25 sati nedeljno. Ako zadatak traje više od sat vremena mora se obezbediti pauza od 10 minuta. Ako zadatak traje dva i više sati moraju se obezbediti dva tumača. Kada su u pitanju celodnevne konferencije standard nalaže da se angažuju tri tumača, a kada je u pitanju multilingvalna konferencija ili rad u manjim grupama, nalaže se da se angažuju veći timovi tumača. U timovima, tumači se smenjuju na 20 – 30 minuta. Od tumača u timu se očekuje da podrže svoje kolege sve vreme trajanja zadatka i da mu sugerišu „prompt“ ili „feed“ dok prevodi. Takođe se nalaže, da se tumači u timu pre zadatka pripreme zajedno za zadatak.

Detaljnije o merama predostrožnosti možete naći na sledećoj web adresi

<http://www.deafsocietynsw.org.au/interpreting/guidelines.html>

Korisnici koji angažuju tumača su u obavezi da pošalju materijal zadatka kako bi se tumači pripremili. Pripreme tumača sadrže osnovnu pripremu npr: agenda sastanka, zapisnik sa predhodnog sastanka, teme o kojima će se govoriti, imena osoba koje će prisustvovati zadatku, kopije govora i prezentacija, video materijali, terminologija koja će se koristiti, žargonski izrazi i akronimi. Kao i sve ostale informacije koje su važne za dati zadatak.

Tumač je u obavezi da dođe 15 minuta ranije na zadatak kako bi se:

- upoznao sa gluvim korisnicima i usvojio date termine i uspostavio odgovarajući nivo komunikacije
- potvrdio sa svim korisnicima sadržaj sastanka
- ako je to potrebno, obavestio korisnike o ulozi tumača
- u specijalnim okolnostima predložio uslove rada

Tumač će čekati korisnika maksimum 30 minuta da dođe na zadatak. Ako korisnik ne dođe na zadatak, tumač nakon 30 minuta, nakon konsultacije sa odgovornom osobom iz Servisa, može napustiti mesto zadatka. U takvim situacijama Servis naplaćuje usluge tumača i to u celokupnom iznosu kako je tumač bio angažovan.

i dodatna pravila Servisa koja tumača obavezuju da:

- se oblače u tamnim tonovima, kako bi kontrast ruku i garderobe bio što veći;
- maniri tumača budu u skladu sa integritetom profesije;
- daju podršku kolegama;
- budu tačni i precizni;
- ne odaje poverljive informacije. Servis je u obavezi da zaštiti privatnost zaposlenih i korisnika. Poverljive informacije kao što su imena, adrese, brojevi telefona i slično se ne smeju upotrebljavati i davati bez predhodne saglasnosti korisnika i zaposlenog;
- se moraju uzdržati od davanja saveta u bilo kojoj situaciji ali mogu davati informacije o službama i uslugama koje su dostupne korisniku, pre ili posle zadatka;
- neće koristiti informacije sa zadatka za lične ciljeve;
- će ostati neutralani u bilo kojoj situaciji. Ako to nije moguće, tumač će se povući sa zadatka;
- odbije zadatke ako smatra da je nekompetentan da ih obavi ili smatra da se nalazi u sukobu interesa;
- Servis neće angažovati tumača koji je u srodstvu sa korisnikom, izuzeci su mogući uz odobrenje menadžera Servisa;

Ako tumači ne mogu da ispune zadatak koji su predhodno prihvatili, trebalo bi momentalno da kontaktiraju zaduženu osobu u Servisu kako bi se našla odgovarajuća zamena. Kada tumači prihvate zadatak, očekuje se

od tumača da zadatak ne otkáže. Ako je u prilici da otkáže zadatak, moraće da dostavi pismeno obrazloženje. Ako ne dostavi obrazloženje Servis suspenduje tumača na tri meseca tj. ne nudi tumaču tri meseca zadatke. Ako se jedan zadatak oduži i ugrožava da tumač kasni na sledeći zadatak, tumač je u obavezi da kontaktira Servis, kako bi Servis našao alternativno rešenje sa korisnikom kome tumač kasni na zadatak.

Cene pruženih usluga

Usluge koje Servis pruža su besplatne za sve gluve korisnike u svim situacijama. Australijski Akt o zabrani diskriminacije osoba sa invaliditetom nalaže da država mora alocirati određena sredstva za usluge prevođenja. U memorandumu premijera Novog Južnog Velsa stoji da sva pravna lica koja primaju sredstva od države moraju imati budžet za prevodilačke usluge. U nekim situacijama, ako su na primer male kompanije koje nemaju sredstva za prevodilačke usluge, cena pruženih usluga se pregovara. Događa se ali vrlo retko da u nekim situacijama Servis snosi troškove angažovanja tumača. Ako dve ili više organizacija angažuju tumače za isti sastanak, dele na jednake delove troškove angažovanja tumača. U tom slučaju, Servis pre zadatka obaveštava i pregovara sa svim stranama na zadatku. Uloga Servisa je da obaveštava sve strane o njihovim obavezama prema Servisu i tumačima. Obrazovne institucije, ustanove, organizacije koje pružaju obuke i treninge su u zakonskoj obavezi da obezbede sredstva za tumače.

Od tumača se očekuje da će sa svog naloga, kada mu je zadatak dodeljen, odštampati radnu listu i nakon zadatka potpisanu je dostaviti Servisu. Tumači se plaćaju na osnovu radnih lista svakih 15 dana. Radne liste mogu da se dostave poštom, faksom ili da se lično dostave u Servis.

Radna lista sadrži sledeće podatke:

- Datum, početak i kraj zadatka i vreme trajanja zadatka
- Ime tumača
- Imena osoba koji su koristili usluge prevođenja
- Ime organizacije ustanove i adresa odgovorne osobe kompanije koja plaća usluge
- Ime i potpis odgovorne osobe koja će potvrditi prisustvo tumača
- Broj pređenih kilometara, ukoliko je tumač morao da pređe 100 i više kilometara i ukoliko je zadatak u prigradskim naseljima

Tumaču se neće platiti ako ne dostavi kompletnu dokumentaciju.

Tumaču se plaća minimum dva sata prevođenja shodno njegovoj akreditaciji i dodatnoj kvalifikaciji. Honorar Servis uplaćuje na bankarski račun tumača, a priznanicu Servis šalje tumaču mailom ili poštom. Tumači su odgovorni da obaveste Servis o promeni mesta boravka ili drugih ličnih podataka.

Ako korisnik otkáže uslugu, tumač će biti plaćen u zavisnosti od vremena kada je otkazao

- Više od 5 radnih dana, tumaču se ne plaća
- 2 do 5 radnih dana 25 % od honorara koji je trebao da se plati tumaču
- 1 do 2 radna dana 50 %
- 1 dan 100%

Ako na licu mesta otkáže zadatak, ili korisnik ne dođe na zadatak, Servisu tj. tumaču se plaća puna cena zadatka.

Minimum angažovanja tumača je dva sata što za tumača sa najvišim zvanjem i iskustvom, iznosi 120 australijskih dolara od kojih se tumaču plaća neto 60 dolara. Tumaču se dodatno plaća ako treba da prevodi u mestu koje je 100 ili više km udaljeno od mesta prebivališta. Takodje se naplaćuje i smeštaj u hotelu, obroci i avionska karta ako je za dati zadatak potrebno da tumač dođe dan ranije ili da ostane koji dan duže u tom mestu. Čekanje i prevodjenje se isto tarifira. Administratori - tumači u radno vreme rade i hitne slučajeve, i prevode na daljinu (VRI), ako je potrebno. Takodje su uključeni u program prevođenja svih dopisa socijalnih radnika i drugih dokumenata.

Kvalitet pruženih usluga se odnosi na potrebu da, već akreditovani tumači koji su angažovani u Servisu, pohađaju treninge za profesionalni razvoj koje organizuje Servis. Od tumača se očekuje da se angažuje u

pogledu zahteva za treningom koji će mu pomoći da održi kvalitet pruženih usluga koje Servis i korisnici očekuju. Širok spektar treninga je dostupan. Profesionalni pristup, komunikacione veštine, ponašanje u skladu sa etičkim kodeksom, fokus na korisnika, međuljudski odnosi, kolegijalni odnos sa tumačima, bilingvalne veštine, razumevanje kultura, organizacione sposobnosti, razumevanje zakona i politika, upravljanje vremenom, savladavanje i kontrolisanje stresa, itd.

Tumači evaluacionu kartu dostavljaju gluvim korisnicima, odmah nakon zadatka. Od tumača se očekuje da prevedu kartu gluvom korisniku, ako korisnik to zahteva. Zadatak gluvog korisnika je da dostavi popunjenu kartu Servisu. Čujućí korisnik će biti kontaktiran telefonom ili emailom da podeli utiske i da proceni rad tumača i uspešnost obavljenog zadatka. Svi podaci dobijeni od korisnika su poverljivi. Na taj način se vrši monitoring i osigurava kvalitet pruženih usluga. Tumači su takođe u obavezi da daju svoju evaluacionu kartu i da podele iskustvo sa odgovornom osobom u Servisu ako za to postoji opravdani razlog.

Servis za pružanje usluga gluvima Kvinslend (Deaf Services Queensland)

Servis pruža širok spektar usluga za zajednicu gluvih i širu zajednicu. Funkcioniše po sličnom principu kao i Zajednica Gluvih Novog Južnog Velsa i usko saraduje sa njima. Dodatna usluga koju ovaj Servis pruža je riley služba, zapravo, baza australijske riley službe je u kancelarijama Centra Kvinslend i oni pružaju prevodilačke usluge putem telefonskih razgovora, putem skype programa i posebnih internet dopisnih programa.

Služba tumača u zdravstvenim ustanovama

Health Care Interpreter Service

HCIS - <http://www.wsahs.nsw.gov.au/services/hcis/>

Služba tumača zdravstvene zaštite zapadne oblasti Sidneja (SWAHS HCIS) je glavni pružalac usluga prevođenja i tumačenja za potrebe pružaoca zdravstvenih usluga u ovoj oblasti Sidneja. Cilj ove usluge je da pomogne korisnicima različitog kulturnog i jezičkog porekla pristup zdravstvenim uslugama tako što pruža usluge profesionalnih tumača. Pružanje ove usluge pomaže u olakšavanju komunikacije između korisnika i pružaoca zdravstvenih usluga. Korisnici ne plaćaju usluge prevođenja.

Usluge pružaju na 120 jezika, uključujući i AUSLAN (Australijski znakovni jezik) za Gluve korisnike. Servis angažuje 40 stalnih tumača/prevodilaca i preko 300 honorarnih. Tumači/ prevodioci koji su angažovani u (SWAHS HCIS) su visoko kvalifikovani i registrovani u Državnom centru za akreditaciju tumača i prevodilaca (National Accreditation Authority for Translators and Interpreters (NAATI)). Poznaju medicinsku terminologiju i obavezani su etičkim kodeksom.

Tumači su na raspolaganju 24 sata sedam dana u nedelji za potrebe tumačenja na licu mesta i za potrebe telefonskog prevođenja, a za video konferencijske pozive tumači su dostupni u toku radnog vremena.

Pored ovih usluga, nude usluge tumačenja za vreme kućnih poseta pružaoca zdravstvenih usluga, tumačenje za grupne potrebe, prevođenje pacijentima zdravstvenih dokumenata, pružanje informacija vezanih za kulturu korisnika pružaocima zdravstvene zaštite. Služba tumača zdravstvene zaštite zapadne oblasti Sidneja (SWAHS HCIS) organizuje i orijentacione obuke za nove SWAHS radnike i pruža usluge treninga.

Komisija za društvene odnose multikulturalnog Novog Južnog Velsa

Community Relations Commission For a multicultural NSW

CRC - http://www.crc.nsw.gov.au/services/language_services

Na osnovu multikulturalnog akta (2000), Komisija svoj posao obavlja uvažavajući i prepoznajući različite jezičke, religijske, rasne i etičke karakteristike svojih stanovnika, i promoviše princip jednakih prava i jednake odgovornosti.

Zadatak Komisije je promocija društvenog sklada, aktivnog učešća građana i pristupačnosti institucija što prepoznaje kao značajan doprinos kulturnoj različitosti zajednice.

Ova vodeća vladina Komisija aktivno učestvuje u izradi javnih politika i ima savetodavnu ulogu po pitanju multikulturalizma. U saradnji sa vladom Komisija radi na unapređenju kvaliteta i stalnom usavršavanju svojih tumača.

U okviru Komisije postoji odsek za pružanje prevodilačkih usluga na 85 jezika i dijalekata, među kojima je i australijski znakovni jezik (Auslan). Usluge Servisa dostupne su svim vladinim telima, organizacijama i pojedincima. Servis pravi razliku između tumačenja i prevođenja.

Tumačenje

Servis je u svakom trenutku spreman da pruži usluge tumačenja na terenu u raznim oblastima što uključuje postupke pred sudom, u policiji, u sistemu obrazovanja i zdravstvene zaštite, na radionicama i seminarima, testovima vožnje i ostalim individualnim i grupnim potrebama. Servis pruža usluge na 110 jezika i dijalekata, među kojima je i australijski znakovni jezik (Auslan). Svi tumači koji su angažovani u Servisu su NAATI akreditovani i u obavezi da poštuju kodeks profesije i kodeks državne službe. Agencija je glavni pružalac usluga u komunikaciji sa državnim organima (sud, policija, zvanični dopisi...) Kol centar radi 24 sata i 7 tumača je dostupno za hitne intervencije (ne i Auslan tumači). Svaki usmeni prevod se transkriptuje. U saradnji sa državnim univerzitetima organizuju treninge i obuke za profesionalni razvoj tumača.

Prevođenje

Servis pruža usluge prevođenja dokumenata. To mogu biti zvanična dokumenta, vozačka dozvola, izvod iz matične knjige rođenih, diplome, zatim prevod raznih brošura i transkripcija audio i video zapisa. Sve usluge su dostupne svim vladinim telima, organizacijama i pojedincima.

Trenutno Servis angažuje 500 tumača i prevodioca godišnje, a 2008. godine je pružio 47.000 zadataka i 3.000.000 pisanih reči.

Usluge tumačenja su besplatne, a usluge prevođenja se naplaćuju korisnicima.

Grifit univerzitet

U okviru univerziteta postoji program podrške za gluve i nagluve studente u centru za podršku studentima sa invaliditetom. Centar poput tog je jedini centar u Australiji koji ima program podrške studentima koji koriste Auslan. Gluvi studenti se opredeljuju za način podrške. Mogu koristiti usluge tumača, beležničara, laptop operatora / asistenta mentora. Kada se na početku studija odluče za način podrške, oni potpisuju ugovor o korišćenju podrške. U proseku, univerzitet plaća za podršku studentu u toku njegovih studija 20.000 AUS \$.

Auslan tumači su tumači koji su akreditovani NAATI sertifikatom za profesionalnog tumača, nivo 3. Program angažuje 30 tumača. Svaki tumač mora poštovati ASLIA etički kodeks i kodeks tumača koji rade u sistemu obrazovanja. Tumači se drže svog polja interesovanja (fakulteta, predmeta..) i retko menjaju korisnika. Minimum angažovanja je 2 tumača po 3 sata, a minimum angažovanja za potrebe prevođenja ispita je jedan tumač 2 sata (sat angažovanja tumača iznosi u zavisnosti od kvalifikacija tumača 35 - 41 AUS \$ po satu, a vikendom 50 AUS \$ po satu). Postoji kontinuirani trening usavršavanja i profesionalnog razvoja tumača kao i psihosocijalni rad sa tumačima. Centar pruža usluge i drugim Univerzitetima, pošto je jedini koji ima specijalizovane tumače za oblast prevođenja u obrazovanju, te usluge naplaćuje i tako osnažuje i razvija ovaj vid podrške.

Beležničari su studenti koji na prvoj godini završe kurs na kome uče kako da hvataju beleške kako bi drugi studenti mogli da koriste taj materijal. Njihov rad se ne naplaćuje niti se plaća osobama koje su voljne da učestvuju na ovom programu. Student koji koristi tumača, uglavnom koristi i beležničara, jer je nemoguće da u isto vreme prati predavanje i hvata beleške.

Laptop operatori/asistenti mentori su osobe koje su osposobljene za brzo kucanje, oni to rade na laptopu i transkript predavanja se koristi u nastavi. Osim studenta transkript koriste i profesori i drugi studenti. Osobe koje su operatori/asistenti mentori, su osobe koje su uglavnom završile taj određeni fakultet i daju podršku studentu u njegovom studiranju.

Asocijacija tumača znakovnog jezika Astalije

ASLIA - <http://aslia.com.au/>

ASLIA je osnovana u aprilu 1991.godine i prvobitno je poznata kao asocijacija prevodilaca australijskog znakovnog jezika (AASLI). Državna udruženja su postojala i pre osnivanja krovnog udruženja ASLIA.

Vizija ASLIA je da istražuje, predlaže i promoviše najbolje prakse u tumačenju znakovnog jezika širom Australije. Da bi se ovo postiglo, ASLIA izrađuje strategije razvoja i unapređenja širom zemlje o raznim pitanjima. Strategija podrazumeva obuku u toku profesionalnog razvoja, zapošljavanja, radnih uslova, kao i pružanje usluga u okviru sektora. Pored toga, ASLIA je član Svetske asocijacije tumača za znakovni jezik (WASLI) i ključni aspekt ovog članstva je da podrži tumače znakovnog jezika u zemljama u razvoju u okviru Australije i Okeanije.

Asocijacija tumača znakovnog jezika Astalije - Novi Južni Vels

ASLIA NSW - <http://www.asliansw.org.au/>

ASLIA NSW je jedan od pet ogranaka krovne organizacije ASLIA.

Asocijacija tumača znakovnog jezika Astalije (ASLIA) je neprofitno telo, i nacionalna krovna organizacija koja štiti potrebe i interese Auslan / Engleski tumača i gluvih (relej) tumača u Australiji. Udruženje se sastoji od nacionalnog izvršnog odbora, predstavnika saveta i filijala u većini država.

ASLIA Nacionalna Konferencija (ANC 2010)

National Conference (ANC)- <http://www.asliaconference.org.au/>

Nacionalna godišnja konferencija tumača australijskog znakovnog jezika (ANC) se održala u Brizbejnu, Kvinsland 2010. godine, u periodu od 27. avgusta do 29. avgusta. Ovaj događaj je najveći skup tumača za Auslan/engleski jezik i stručnjaka koji se bave srodnim temama.

Moto konferencije je bio "Uspešnost u profesiji tumača za znakovni jezik ogleda se u osobi koja je savesna, pametna i emotivno stabilna". Tema konferencije je "Tumači i ..." . Široka tema koja obuhvata različite oblasti u kojima tumači rade, specifične i kompleksne situacije sa kojima se tumači susreću, i povećavanje razumevanja na polju tumačenja znakovnog jezika. Konferencija se bavila i istraživanjima iz oblasti prevođenja, interakcijom i najboljim praksama tumača znakovnog jezika. Na konferenciji je prisustvovalo 250 učesnika. Svake godine dodeljuje se i nagrada za najaktivnijeg tumača kao i „John W Flynn Oration“ nagrada za životno delo.

Glavni predavač na konferenciji je bila dr Lorejn Lison. Dr Lison je direktorka Centra za studije gluvih na Triniti koledžu u Dublinu, od njegovog osnivanja 2001. Ima dvadeset godina iskustva u radu sa zajednicom gluvih kako na nacionalnom i tako i na evropskom nivou. Bila je jedna od prvih profesionalno obučanih tumača za internacionalnu komunikaciju / engleski jezik. Tumač je u Irskoj i ima doktorat iz teorijske lingvistike. Lorena ima internacionalno i nacionalno iskustvo u prevođenju i radila je za Evropsku uniju gluvih. Njena sfera interesovanja odnosi se na morfosintaksu znakovnih jezika, socilingvistiku irskog znakovnog jezika, studije prevođenja, i objavila je preko 70 publikacija iz pomenutih oblasti.

Nakon konferencije održale su se radionice za trenere tumača znakovnog jezika. Više informacija o obukama za trenere tumača možete naći na

<http://www.asliaconference.org.au/itw> - National Interpreter Trainers' Workshop.

Izveštaj sačinila predstavnica Asocijacije tumača srpskog znakovnog jezika i tumač za srpski znakovni jezik, Desanka Žižić